

การศึกษาปัญหาพิเศษเรื่องกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับคุณภาพชีวิตของประชาชน : กรณีศึกษา 3 อำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนผู้ขอกู้เงินตามนโยบายกองทุนดังกล่าว ผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผลการใช้เงินกู้ และความมีวินัยทางการเงินของประชาชน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ ประชาชนผู้ขอกู้เงินกองทุน ผู้ปกครองท้องที่ และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 27 คน จาก 8 หมู่บ้าน และ 1 ชุมชนเมือง ในท้องที่อำเภอนางรอง อำเภอชำนิ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) ด้วยแบบสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้อย่างแน่นอน โดยมีระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 8-29 กันยายน 2547 รวมเป็นเวลา 22 วัน ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ประชาชนผู้ขอกู้เงินกองทุนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยพิจารณาจากองค์ประกอบพื้นฐาน 5 ด้าน คือ องค์ประกอบพื้นฐานด้านร่างกาย (ปัจจัย 4), ด้านสติปัญญา, ด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม และด้านคุณธรรม ส่วนผลการนำนโยบายปฏิบัติพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายกองทุนอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านการบริหารกองทุนในระยะแรกก็ประสบปัญหาบ้าง เนื่องจากยังไม่เข้าใจระเบียบแต่ในปัจจุบันปัญหาดังกล่าวก็หมดไป ส่วนผลตอบแทนที่คณะกรรมการกองทุนได้รับค่าตอบแทนปีละประมาณ 500-1,500 บาท และความคิดเห็นที่มีต่อนโยบายกองทุนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่ายังอยากให้รัฐบาลคงให้เงินนโยบายดังกล่าวต่อไปและผลการใช้เงินกู้จากกองทุนพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ยื่นวัตถุประสงค์เพื่อขอกู้เงินไปเป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของนโยบายกองทุน ส่วนความมีวินัยทางการเงินของประชาชนนั้น กลุ่มตัวอย่างยืนยันตรงกันว่ากองทุนหมู่บ้านของตนไม่มีหนี้เสียแต่อย่างใด ดังนั้นแสดงให้เห็นว่านโยบายดังกล่าวประสบความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น